

Trull del Pla de Sant Pere 2

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector nord-est del terme municipal. Parròquia de Sant Cugat del Racó
Emplaçament	Ctra BV-4235, al km 3,3 camí direcció S i seguir les indicacions cap a l'Estruch. Poc abans d'arribar a aquesta masia camí NW que passa per les ruïnes de St Pere de l'Alou. Després seguir camí i, 100 m abans de la masia de la Sala, 50 m al SE.
Alçada:	474
Coordenades:	
Latitud:	41.91486
Longitud:	1.82417
UTM Est (X):	402490
UTM Nord (Y):	4640992

Classificació

Número de fitxa	08141 - 353
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Medieval
Segle	XI-XV
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 40.BARP. Fitxa genèrica sobre "Tines premses i altres estructures excavades a la roca". Nivell 1. Integral.
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada

Titular: 08140A007000110000IH
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 01/07/2021 - 11:14

Descripció

Restes d'un antic trull o cup excavat a la roca molt probablement d'època medieval que es troba isolat, situat a la vora d'un camp, 200 m a l'est de la masia de la Sala. Segueix una tipologia semblant a altres cups que es troben en aquesta zona i que s'utilitzaven en els treballs vitivinícoles.

Les restes es troben en un aflorament de roca que ha estat retallada amb una plataforma central i encaixos laterals on es fermaven els muntants d'una premsa de biga. En un costat hi veiem dos encaixos més o menys circulars i, en l'oposat, tres (dos i a sota un altre). La biga de la premsa ultrapassava aquest espai per la part on el terreny fa pendent, de manera que es podia accionar amb algun contrapès. En un dels angles hi ha una pica de recepció, que s'anomenen popularment biots.

Segons els germans COROMINES (2017: 366), especialistes en l'estudi d'aquest tipus d'elements, aquesta tipologia correspondria a un cup o trull (el nom originari es desconeix) utilitzat per a l'obtenció del most en els treballs vitivinícoles, de manera que a la plataforma central s'hi trepitjava el raïm i, al mateix temps, l'artilugi es complementava amb una premsa de biga incorporada que permetia acabar d'esprèmer la brisa. El most resultant era canalitzat cap a la pica o clota de recepció, des d'on es trascolava probablement cap a un cubell o cup de fusta on el most feia el seu procés de fermentació. Tanmateix, aquest esquema no té el consens de tots els estudiosos. Altres autors suggereixen que aquests elements es podien haver utilitzat en el procés de l'oli, per tal de premsar les olives ja motllurades, i Maria Estruch s'inclina per la hipòtesi que les tines i les premses estaven separades però en ubicacions properes, de manera que la fermentació del vi es feia en les tines excavades a la roca i les premses servien només per al premsat de la brisa.

Observacions:

En aquesta zona propera al Pla de Sant Pere trobem un gran nombre de tines, trulls o premses excavades a la roca de tradició medieval, molt probablement utilitzades en els treballs vitivinícoles. Molts d'aquests elements han estat estudiats en el llibre dels germans COROMINES (2017) i, quan és així, com en aquest cas, seguim la denominació que ells proposen.

Informació facilitada per Maria Estruch

Bibliografia

COROMINAS CAMP, Ramon i Jaume (2017). Premses, tines i trulls medievals al Berguedà, nord del Bages i part del Solsonès. Antics testimonis de com es feia el vi a l'edat mitjana. Centre d'Estudis del Bages; Àmbit de Recerques del Berguedà, p. 366-368.

ESTRUCH, Maria. "Les pedres que parlen al racó de Sant Cugat: tines , folladors, premses, sitges i tombes", Arrels (blog internet)

Enllaços d'interès:

[Blog de Maria Estruch "Arrels"](#)

